

Sygn. akt III CSK 204/14

POSTANOWIENIE

Dnia 11 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa J. R., X. R., M. R., S. R., Y. R. i G. R.
przeciwko Skarbowi Państwa - Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu - Lasy
Państwowe Nadleśnictwo [...]
o uzgodnienie treści księgi wieczystej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 września 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od strony pozwanej na rzecz powodów solidarnie
kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 5 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację strony pozwanej od wyroku Sądu pierwszej instancji uwzględniającego powództwo o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym przez wykreślenie z działu II określonej księgi wieczystej wpisu Skarbu Państwa jako właściciela nieruchomości i wpisanie w to miejsce powodów.

Sądy obu instancji ustaliły, że przedmiotowa nieruchomość została bezprawnie przejęta przez Skarb Państwa w 1945r. na podstawie przepisów dekretu PKWN z dnia 12 grudnia 1944 r. o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa, mimo że jej powierzchnia była mniejsza od przewidzianej w dekrete. Wobec tego, że nieruchomość nie podlegała przepisom dekretu, jej zajęcie nie wywołało skutków prawnych, a zatem pozostała własnością poprzedników prawnych powodów i wpis prawa własności w księdze wieczystej na rzecz Skarbu Państwa nie odpowiada rzeczywistemu stanowi prawnemu. Jednocześnie Sądy obu instancji nie uwzględniły zarzutu zasiedzenia nieruchomości przez Skarb Państwa stwierdzając, że w okolicznościach faktycznych sprawy i w obowiązującym stanie prawnym, doszło do zawieszenia biegu zasiedzenia na podstawie art. 121 pkt. 4 k.c. w okresie, gdy poprzednicy prawni powodów, jako właściciele ziemscy, nie mogli dochodzić przysługującego im prawa własności.

W skardze kasacyjnej pozwany Skarb Państwa jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powołał się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt. 1 k.p.c. wskazując, że w sprawie występują dwa istotne zagadnienia prawne: czy do przyjęcia stanu zawieszenia biegu zasiedzenia ze względu na siłę wyższą konieczne jest ustalenie, że właściciel nieruchomości podejmował jakiekolwiek działania w celu jej odzyskania albo, że był poddany prześladowaniom, czy też sam fakt przynależności właściciela do określonej grupy społecznej (np. właścicieli ziemskich) przesądza o zaistnieniu okoliczności, o której mowa w art. 121 pkt.4 k.c. oraz czy samo obowiązywanie przepisów art. 9 ust.3 i 4 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o sprzedaży nieruchomości Państwowego Funduszu Ziemi oraz uporządkowaniu niektórych spraw związanych

z przeprowadzeniem reformy rolnej i osadnictwa rolnego uzasadnia przyjęcie, że zasiedzenie Skarbu Państwa nie biegło wobec wszystkich właścicieli nieruchomości ze względu na stan siły wyższej, czy też ocena w tym przedmiocie wymaga ustalenia, czy właściciel nieruchomości podejmował jakieś działania w celu jej odzyskania albo że brak aktywności wynikał z faktu, że był prześladowany?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że skarżący nie wykazał istnienia przesłanki przedsądu, na którą się powołał.

Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, istotnym zagadnieniem prawnym, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 1 k.p.c. jest powstałe na tle określonego przepisu prawa zagadnienie o charakterze ogólnym i abstrakcyjnym, wywołujące poważne kontrowersje i rozbieżne oceny prawne, dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością, którego istotność i ranga wymaga zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, koniecznego nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, lecz także dla rozwoju judykatury (porównaj między innymi postanowienia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 19 października 2012 r. III SK 10/12 i z dnia 31 stycznia 2013 r. II CSK 479/12, nie publ.). Tymczasem nie ulega wątpliwości, że oba przedstawione przez skarżącego zagadnienia prawne były już przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego, który wyraził stanowisko w tych kwestiach i rozstrzygnął oba zagadnienia, co wynika wprost z orzeczeń tego Sądu, cytowanych przez samego skarżącego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie występują zatem przedstawione zagadnienia prawne ani potrzeba wykładni wskazanych przez skarżącego przepisów prawa, gdyż Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tych zagadnień i wykładni prawa, wyrażając swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (porównaj między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2012 r. II PK 294/11, nie publ.).

Niezależnie od tego trzeba stwierdzić, że sposób sformułowania i uzasadnienia obu zagadnień przez skarżącego wskazuje, iż nie są to zagadnienia prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 1 k.p.c., lecz w istocie pytania o prawidłowość dokonania przez Sąd subsumcji ustalonego w sprawie stanu faktycznego do określonych norm prawnych, co niewątpliwie w świetle postanowień art. 398⁹ § 1 k.p.c. nie może stanowić skutecznej podstawy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

[aw]